

ความสะดวกและประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม

จากที่ได้ศึกษามาในบทก่อนทำให้ทราบว่าความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างจากความร่วมมือทางอาญาในเรื่องอื่น ๆ เท่าที่เคยร่วมมือกัน ทำให้มองเห็นว่าความร่วมมือทางอาญากับสหรัฐอเมริกาเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยพยายามลดปัญหาอุปสรรคที่เคยมีอยู่ในสนธิสัญญาความร่วมมือทางอาญาในเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้มีความสะดวกรวดเร็วมากที่สุด เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ อีกทั้งได้พยายามขยายความร่วมมือกันในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยพยายามโอนอ่อนทางกฎหมายเข้าหากัน หลีกเลี่ยงหลักการที่ยึดติดกับหลักอาณาเขตดินแดน ในแต่ละรัฐ โดยสหรัฐอเมริกาพยายามชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกัน รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่ร่วมมือกัน เพื่อจะได้ร่วมมือกันปราบปรามอาชญากรรม หากไม่มีความร่วมมือกันแล้ว ปัญหาอาชญากรรมก็ยิ่งจะทวีความรุนแรง เนื่องมาจากการมีข้อจำกัดบางประการ ถ้าหากไม่มีความร่วมมือกันแล้ว การบังคับใช้กฎหมายในแต่ละรัฐก็จะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการรวบรวมพยานหลักฐานที่อยู่กระจัดกระจาย อยู่ตามที่หรือรัฐต่าง ๆ ไม่สามารถจะรวบรวมมาได้ จึงทำให้การดำเนินการคดีทางอาญาไม่ประสบผลสำเร็จ

การปราบปรามอาชญากรรมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีที่สำคัญให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการรวบรวมพยานหลักฐานการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดีหากปล่อยให้ล่าช้า พยานหลักฐานบางอย่างอาจถูกทำลายไปโดยธรรมชาติ หรือถูกทำลายโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้กระทำความผิด การร่วมมือกันก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้มีการร่วมมือกันรวบรวมพยานหลักฐานที่อยู่กระจัดกระจายในที่ต่าง ๆ หรือรัฐต่าง ๆ ให้มาอยู่ที่เดียวกันโดยรวดเร็วและสมบูรณ์ที่สุด จึงจะสามารถดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้ สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้สำเร็จ ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันทางอาญาช่วยให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปอย่างสะดวกและเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ซึ่งจะได้ทำการศึกษาต่อไป

1. ความร่วมมือในทางอาญากับความสะดวกที่ได้รับ

สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา มีลักษณะที่แตกต่างจากสนธิสัญญานับอื่น ๆ โดยเฉพาะกับประเทศสหรัฐอเมริกา สนธิสัญญาโดยทั่วไป การให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันส่วนใหญ่ผ่านวิถีทางการทูต (Diplomatic Channel) ปกติ ซึ่งต้องทำให้เสียเวลาอีกทั้งมีขั้นตอนมากมาย เป็นการไม่เกิดความสะดวกและยังต้องผ่านเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง คือไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาโดยตรงแต่อย่างใด แต่จะต้องผ่านตามกรรมวิธีทางงานด้านสารบรรณและตามสายการบังคับบัญชาทำให้เกิดความไม่สะดวกและเสียเวลาโดยใช้เหตุ

ด้วยเหตุนี้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาตามสนธิสัญญาดังกล่าว จึงได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการดำเนินการตามคำร้องขอ ซึ่งก่อให้เกิดความสะดวกเป็นอย่างมากในการที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยอาจแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายประสานงานและฝ่ายปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือ

1.1 ผู้ประสานงานกลาง (Central Authorities) จึงเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการพิจารณาคำร้องขอความช่วยเหลือ และการพิจารณาร้องขอความช่วยเหลือยังประเทศที่ต้องการให้ช่วยเหลือ โดยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของรัฐนั้น เป็นผู้พิจารณาคำร้องขอว่าสมควรจะให้ความช่วยเหลือแก่รัฐผู้ร้องขอหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้พิจารณาว่าสมควรที่จะร้องขอความช่วยเหลือไปยังประเทศที่จะให้ความช่วยเหลือหรือไม่ รวมทั้งการออกระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้และการขอความช่วยเหลือ และเป็นผู้วางหลักเกณฑ์รูปแบบวิธีการ

และเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควรตามที่กฎหมาย¹ ได้ให้อำนาจตามความในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

ผู้ประสานงานกลางในที่นี้ในส่วนของประเทศไทยผู้ที่เป็นผู้ประสานงานกลาง ตามกฎหมาย ตามมาตรา² 6 หมายถึง "อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้ประสานงานกลาง"

ตามมาตรา³ 4 ได้บัญญัติความหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้รวมทั้งคำว่า "ผู้ประสานงานกลาง" ไว้หมายถึง "ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศหรือขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้"

นอกจากนี้ มาตรา 7 ยังได้บัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ของผู้ประสานงานกลางไว้ดังนี้

1. รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอและส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
2. รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของไทยและส่งให้ประเทศผู้รับคำร้องขอ
3. พิจารณาวินิจฉัยว่าควรจะให้ความช่วยเหลือหรือไม่

1 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535, มาตรา 4 วรรค 4

2 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535, มาตรา 6

3 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535, มาตรา 4

4. ออกระเบียบกฎกระทรวงหรือประกาศที่เกี่ยวข้องรวมทั้งดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้การช่วยเหลือบรรลุผล

ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ประสานงานกลางตามกฎหมาย⁴ ในส่วนของประเทศไทยผู้ประสานงานกลางตามสนธิสัญญา⁵ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งได้รับการมอบหมาย ซึ่งอัยการสูงสุดเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับการมอบหมาย

ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ประสานงานกลางของแต่ละรัฐไม่เหมือนกันจึงจำเป็นที่จะต้องรู้ว่าผู้ประสานกลางในส่วนของประเทศภาคีตามสนธิสัญญาคือใคร เพื่อเป็นการสะดวกในการติดต่อประสานงาน เพื่อจะได้รู้ว่าสามารถติดต่อกับผู้ประสานงานกลางของสหรัฐอเมริกาได้อย่างไร

1.2 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ในที่นี้คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือในแต่ละเรื่องที่ร้องขอตามสนธิสัญญาในที่นี้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติโดยตรง ซึ่งเป็นการทำให้การให้ความช่วยเหลือสะดวก เพราะเมื่อไทยให้ความช่วยเหลือแก่รัฐผู้ร้องขอแล้ว ผู้ประสานงานกลางซึ่งเป็นฝ่ายพิจารณาคำร้องขอเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือก็จะส่งเรื่องโดยตรงมายังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคำร้องขอโดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องผ่านเจ้าหน้าที่ส่วนอื่น ๆ ที่ไม่มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือโดยตรง แต่ต้องเป็นผู้รับเรื่องตามกระบวนการทางธุรการในงานด้านสารบรรณ ตามสายการบังคับซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ทำให้ขั้นตอนยุ่งยาก

⁴ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535, มาตรา 7

⁵ สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา

สลับซับซ้อน เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างล่าช้าโดยใช้
เหตุ ซึ่งตามกฎหมาย^๕ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดังนี้

ก. คำร้องขอให้สอบปากคำพยาน จัดหาให้ซึ่งเอกสารหรือสิ่งของอันเป็น
พยานหลักฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาลคำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้น คำ
ร้องขอให้ยึดเอกสารหรือสิ่งของ และคำร้องขอให้สืบหาบุคคลให้อธิบดีกรมตำรวจดำเนินการ

ข. คำร้องขอให้สืบพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ ซึ่งเป็นการ
ดำเนินการในศาล และคำร้องขอให้ดำเนินการริบหรือยึดทรัพย์สิน ให้ส่งอัยการพิเศษฝ่ายคดี
ดำเนินการ

ค. คำร้องขอให้โอนหรือรับโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยานบุคคล ให้ส่ง
อธิบดีกรมราชทัณฑ์ดำเนินการ

ง. คำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ให้ส่งอธิบดีกรมตำรวจ และ
อัยการพิเศษฝ่ายคดีดำเนินการ

ซึ่งจะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายมี 3 คน คือ อธิบดีกรมตำรวจ
อัยการพิเศษฝ่ายคดีและอธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ดำเนินการ ทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไป
ด้วยความสะดวก

จะเห็นได้ว่าการให้ความช่วยเหลือทางอาญาดำเนินการตามสนธิสัญญาและเป็นไปตาม
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ช่วยให้การดำเนินการปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปด้วยความสะดวก
และรวดเร็วขึ้น เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพียง 2 คน คือผู้ประสานงานกลางและ
เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจซึ่งมีอยู่ 3 หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการปฏิบัติการในการให้ความ
ช่วยเหลือเป็นไปอย่างสะดวกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากลดขั้นตอนให้น้อยลง

^๕ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,

2. ความสะดวกรวดเร็วกับการลดขั้นตอนปฏิบัติ

ตามสนธิสัญญา⁷ และกฎหมาย⁸ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ประสานงานกลางของ
รัฐภาคีสันธิสัญญาไว้ว่า การร้องขอระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกาตามสนธิสัญญาผู้ประสานงาน
กลางของรัฐผู้ร้องขอส่งเรื่องไปยังผู้ประสานงานกลางของรัฐผู้รับคำร้องขอ การกำหนดขั้นตอน
การร้องขอความช่วยเหลือว่าจะต้องดำเนินการร้องขอความช่วยเหลืออย่างไร โดยวิธีการใด
ซึ่งเท่ากับเป็นการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเป็นการเฉพาะเรื่องดังกล่าวไว้ นอกเหนือไปจาก
การปฏิบัติตามวิถีทางการทูตปกติ และเมื่อไทยให้ความช่วยเหลือแล้วก็ปฏิบัติตามขั้นตอนภายใน
ประเทศอย่างไร ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย⁹ พอสรุปขั้นตอนการขอความช่วยเหลือและ
การให้ความช่วยเหลือได้ดังนี้

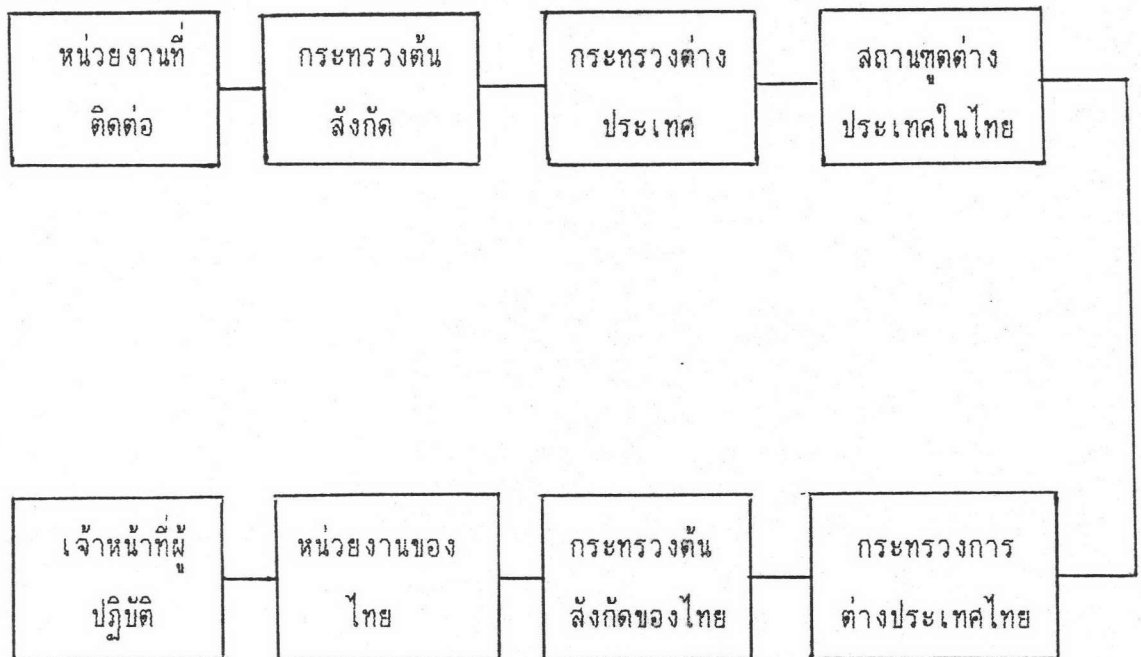
⁷ ด้วยความช่วยเหลือสนธิสัญญาซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา
อเมริกา, ข้อ 3(4)

⁸ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,
มาตรา 7(1), (2)

⁹ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,
มาตรา 12

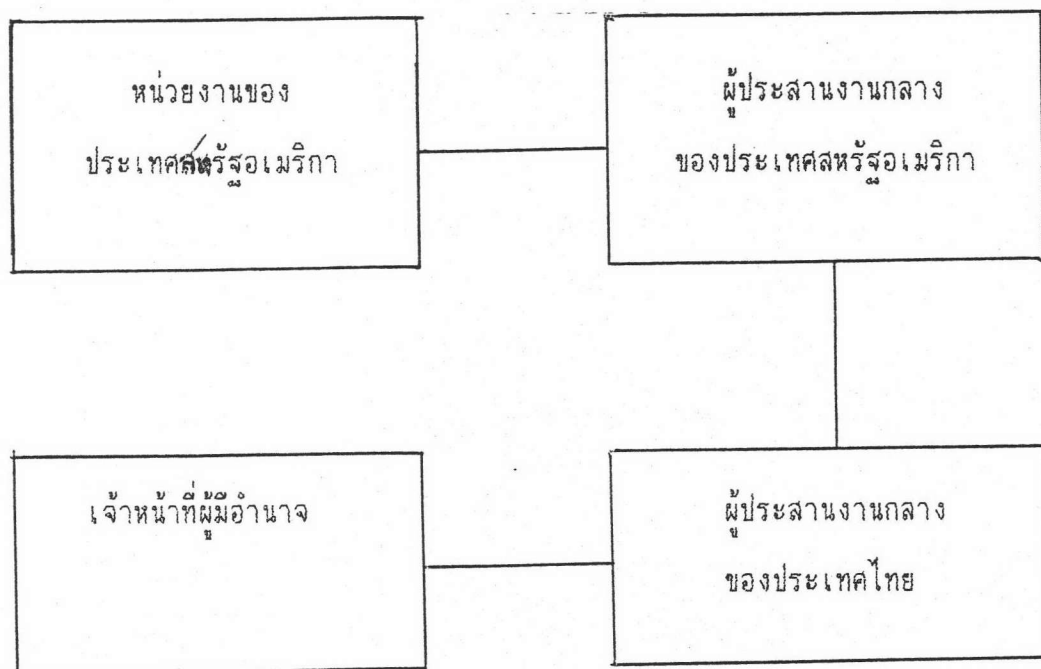
แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติโดยวิถีทางการทูตและตามสนธิสัญญา

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติโดยวิถีทางการทูต

การดำเนินการติดต่อโดยวิถีทางการทูตปกติ (Diplomatic Channel) เป็นหลัก โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติอยู่หลายขั้นตอน ที่ยุ่งยากผ่านหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความล่าช้า เปรียบเทียบกับการติดต่อโดยมีความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่รวดเร็วและสะดวก เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนน้อย และขั้นตอนการปฏิบัติมีเพียง 4 ขั้นตอน ตามแผนผังเปรียบเทียบขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติโดยวิถีทางการทูตปกติกับขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติในความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาดังนี้

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติตามความร่วมมือระหว่างประเทศ
ทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

จะเห็นได้จากสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา
อเมริกามีลักษณะเฉพาะนอกเหนือจากสนธิสัญญาดับอื่น ซึ่งช่วยให้การปราบปรามเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพโดยการ

ก. ลดขั้นตอนในการดำเนินการให้น้อยลง เพื่อให้ความสะดวกรวดเร็วขึ้นโดยปกติ
การดำเนินการติดต่อระหว่างรัฐมีขั้นตอนการติดต่ออยู่หลายขั้นตอน ซึ่งเป็นวิธีการทูตโดย
ปกติ (Diplomatic Channel) ที่มีอยู่ 7 ขั้นตอน

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ
2. กระทรวงต้นสังกัด
3. กระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่รับร้องขอ
4. สถานทูตของประเทศที่ร้องขอหรือของประเทศที่รับร้องขอ
5. กระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่รับคำร้อง

6. กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอ
7. เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการตามคำร้องขอ

แต่เมื่อได้มีความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ลดขั้นตอนการติดต่อระหว่างกันในเรื่องทางอาญาลงเหลือเพียง 4 ขั้นตอนจนถึงผู้ปฏิบัติ คือ

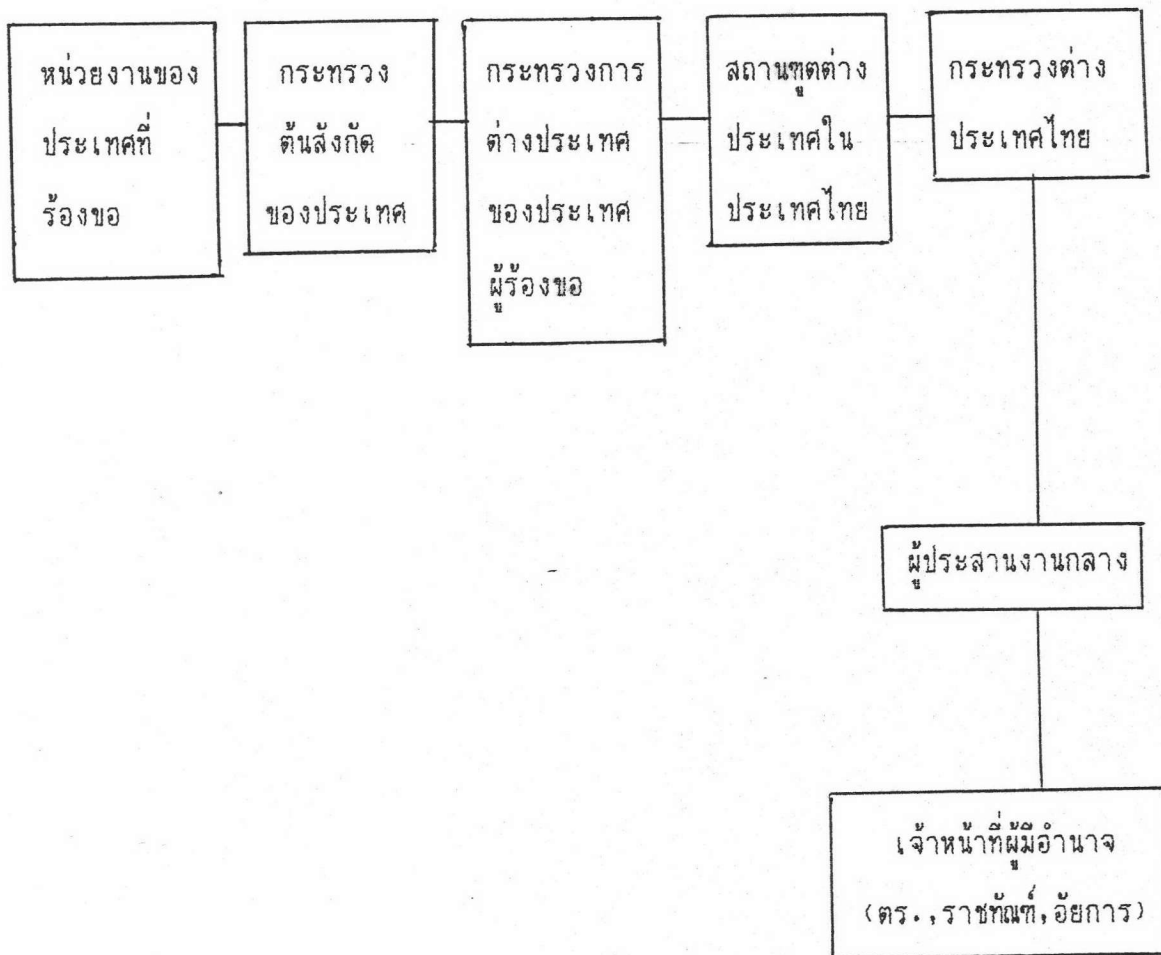
1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ร้องขอความช่วยเหลือ
2. ผู้ประสานงานกลางของประเทศที่ร้องขอ
3. ผู้ประสานงานกลางของประเทศผู้รับคำร้องขอ
4. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามคำร้องขอ

จะเห็นได้ว่าเมื่อมีความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาทางอาญาแล้ว ขั้นตอนการปฏิบัติได้ลดลงถึง 3 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนก็ต้องใช้เวลาตลอดจนผ่านเจ้าหน้าที่ตามระเบียบของส่วนราชการนั้น ๆ กว่าจะถึงมือผู้ปฏิบัติก็กินเวลา ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ช่วยเกื้อหนุนให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสดหลบหนีและทำลายพยานหลักฐาน อีกทั้งพยานหลักฐานบางส่วนไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล ได้มีการเปลี่ยนที่อยู่ จึงทำให้ไม่สะดวกและไม่สามารถติดตามมาสอบปากคำได้ และมีพยานหลักฐานบางส่วนได้ถูกเคลื่อนย้ายทำลายไปหรือสูญหายไป เมื่อพยานหลักฐานมีไม่เพียงพอก็จะทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายได้ ทำให้การประกอบอาชญากรรมระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อได้มีความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังตารางแสดงประกอบเปรียบเทียบระหว่างประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือกับไทยที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยกับสหรัฐอเมริกา ที่มีสนธิสัญญากับไทยเกี่ยวกับความร่วมมือทางอาญา ดังนี้

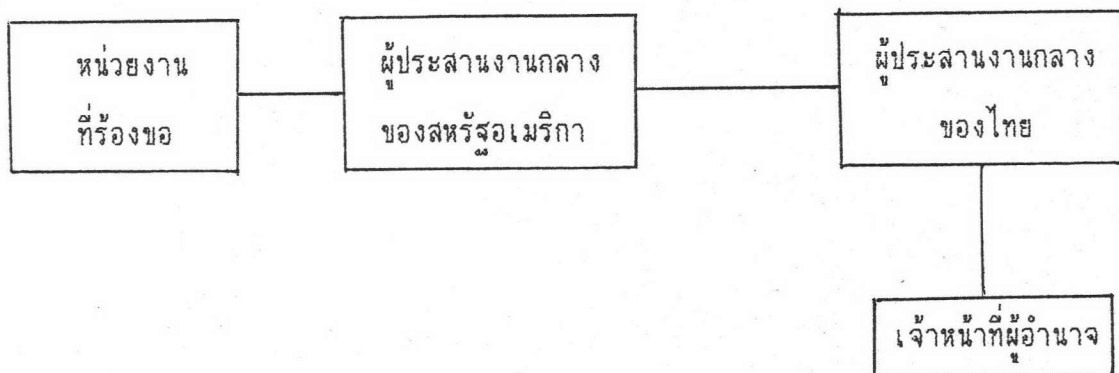
ตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการปฏิบัติตามคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการตามคำร้องขอต่าง ๆ ตามแผนผังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับประเทศไทย

ประเทศที่มีสนธิสัญญากับประเทศไทย (สหรัฐอเมริกา)

ในส่วนของระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือหลังจากได้รับคำร้องขอตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาแล้ว ระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือได้ลดน้อยลงเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลดีต่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด อีกทั้งสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ แม้ผู้กระทำความผิดจะหลบหนีไปยังประเทศผู้รับคำร้องขอก็ตาม ทำให้การปราบปรามเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แผนผังแสดงตารางเปรียบเทียบระยะเวลาระหว่างไทยกับประเทศที่ทำสนธิสัญญากับไทยซึ่งมีอยู่ 2 ประเทศรวมทั้งประเทศสหรัฐอเมริกาและกับประเทศที่ไม่ได้ทำสนธิสัญญากับไทย ดังนี้

ตารางที่ 2

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการสืบพยานหลักฐาน ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2537 ถึง เมษายน 2539

ประเภทของการให้ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิสัญญา สัญญากับไทย	3	ประมาณ 3 เดือน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่ มีสนธิสัญญา สัญญากับไทย	6	ประมาณ 6 เดือน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

ตารางที่ 3

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการสืบหาที่อยู่และสอบปากคำพยานบุคคล

ประเภทของการให้ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิสัญญา สัญญากับไทย	1	3 เดือน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่มีสนธิ สัญญากับไทย	6	เฉลี่ย 10 เดือน ถึง 1 ปี	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

ตามตารางที่ 2.3 เป็นตารางเปรียบเทียบความช่วยเหลือที่ไทยได้ให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาและกับประเทศอื่นที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย โดยขอให้ไทยจัดหาให้ซึ่งเอกสารบันทึกและพยานหลักฐานและสืบหาที่อยู่สอบปากคำพยานบุคคลในเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้

1. กรณีที่สหรัฐฯขอความร่วมมือมายังไทย เพื่อขอให้ไทยรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีนายโรเบิร์ต มาเฮอร์ กับพวกรวม 3 คน ในข้อหาสมรู้ร่วมคิดและละเมิดกฎหมายฟอกเงิน โดยร้องขอมาเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2538 โดยผู้ประสานงานกลางส่งเรื่องให้อธิบดีกรมตำรวจดำเนินการเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2538 โดยอัยการสหรัฐฯอเมริกาประสงค์จะใช้พยานหลักฐานดังกล่าวในการดำเนินคดีที่สหรัฐฯอเมริกาในวันที่ 11 กันยายน 2538

2. กรณีสหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือให้ไทยจัดหาให้ซึ่งพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินคดีในคดี United States V. Saravut Naltanesiri กับพวกรวม 14 คน เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2538 โดยขอให้ไทยจัดหาให้ซึ่งบันทึกเดินทางเข้าออก จัดทำสำเนาที่ได้ รับรองเกี่ยวกับบันทึกการเข้า-ออกของบุคคลดังกล่าว ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 11 มกราคม 2537 ถึงวันที่ 1 มกราคม 2538 เรื่องแล้วเสร็จประมาณ พ.ศ. 2538

3. กรณีสหรัฐอเมริกาขอให้ไทยสอบปากคำพยานจัดหาเอกสารเพื่อดำเนินคดี กับนาย Skakira หรือ Haris Simon กับพวกในข้อหาร่วมกันส่งยาเสพติดจากประเทศไทย ไปยังสหรัฐอเมริกา โดยผู้ต้องหาถูกจับตัวได้ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2537 และถูกส่งตัว ไปดำเนินคดีในสหรัฐอเมริกา โดยร้องขอมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2537 เรื่องแล้วเสร็จ ประมาณ กุมภาพันธ์ 2538

กรณีประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย แต่ได้ร้องขอความช่วยเหลือให้ไทยจัดหา ให้ซึ่งเอกสารบันทึกและพยานหลักฐานสืบหาที่อยู่และสอบปากพยานบุคคล ดังนี้

กรณีฝรั่งเศสขอความร่วมมือให้ไทยสอบปากคำพยานบุคคลและรวบรวมพยาน หลักฐาน เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2538 คดีนายบ็ัค เซน พ็อด กับพวกที่ถูกกล่าวหาว่านำยาเสพติด จากประเทศไทยนำเข้ามาจำหน่ายในฝรั่งเศสให้กับนายเลอกอฟเฟอร์ ลูโดวิต โดยขอให้ไทย สอบสวนนาย ชาร์ล มิเอเน ตรวจสอบสถานภาพปัจจุบันของนายชาร์ล มิเอเน รวมทั้งสอบ ประวัตินายต้อม ภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบการผลิตงู ซึ่งผู้ค้าเอโรอินใช้แอบ ซ่อนยาเสพติดและดำเนินการสอบสวนเพื่อค้นหาหลักฐานมาดำเนินคดีต่อไป (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

กรณีประเทศสหราชอาณาจักรขอความร่วมมือมายังไทยให้สอบปากคำพยาน Alan Parson เพื่อหาหลักฐานมาดำเนินคดีนาย Robert Giannetto เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2538 โดยขอให้สอบปากคำนายอลัน พาสัน ที่อยู่เลขที่ 60 เกาะเสม็ด บ้านเพ ระยอง รู้จัก คู่กับนายโรเบิร์ต จิแจน เนตโต้ อย่างไรบ้าง (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

กรณีฝรั่งเศสร้องขอความร่วมมือมายังไทย เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2538 โดย ขอให้ไทยสอบสวนคดี นางฌอง ลุค คอร์ท กับพวก ถูกจับกุมในข้อหากระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ โดยขอให้สืบและสอบปากคำบุคคลชื่อ Patric (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

กรณีฝรั่งเศสขอให้ไทยสืบสวนและสอบปากคำ นายมิเชล และซอง คล็อด ดีเซล พร้อมด้วย อัลเลน เดอซัน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยขอมาเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2538 (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

กรณีประเทศเดนมาร์ก ร้องขอความช่วยเหลือมายังไทยเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2538 โดยขอให้ไทยสอบปากคำนาย Dan Sten Rexen เพื่อใช้เป็นพยานในการดำเนินคดี นาย Makmal ที่ประเทศเดนมาร์ก (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

กรณีประเทศอังกฤษ ขอความช่วยเหลือมายังไทย เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2537 โดยขอให้ไทยสอบสวนเพิ่มเติมคดีนายชีว ควง ชาน (SUI KEUNG CHAN) และนายปิกกีเซา (PIK KI CHAU) นำของต้องห้ามผิดกฎหมาย คือ ใต้เอามอฟินเข้าไปในสหราชอาณาจักร รวมทั้งขอให้สืบสวนพยานหลักฐานต่าง ๆ ระหว่างที่ผู้ต้องหาพักอยู่ในไทย

ตารางที่ 4

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการ จัดส่งเอกสาร ระยะเวลา ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2537 ถึง เมษายน 2539

ประเภทของการให้ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิสัญญา สัญญากับไทย	1	ประมาณ 20 วัน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่มีสนธิ สัญญากับไทย	2	ไม่ทราบวัน เดือน ปีที่แจ้ง	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

จากตารางที่ 4 เปรียบเทียบคำร้องขอให้ไทยดำเนินการจัดส่งเอกสารให้กับ
ประเทศสหรัฐอเมริกาและกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยดังนี้

กรณีประเทศสหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือมายังไทยเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์
2539 โดยขอให้ไทยรวบรวมพยานหลักฐานส่งไปให้สหรัฐอเมริกา เพื่อดำเนินการฟ้องนายทอง
ศิริปรีชาพงษ์ ในข้อหาสมคบกันนำเข้ามาซึ่งกัญชามายังสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ.2530 ต่อเนื่อง
กันมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2516-2530 โดยไทยจัดส่งเอกสารไปตามหนังสือ ที่ อส.0017.5/2370
ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539

กรณีที่ประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยแต่ได้ขอความช่วยเหลือมายังไทย ดังนี้

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันขอความช่วยเหลือมายังไทย เมื่อวันที่ 9
พฤศจิกายน 2537 ขอให้ไทยส่งสำเนาแผนการสืบสวนของตำรวจ เพื่อใช้เป็นหลักฐานคดี
ลักทรัพย์ โดยนาย อารีเนา เฟลสไต์ เหตุเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2537 และนางคริสติน่า
ซูมาร์คเกอร์ บุกรุกบ้านชาวเยอรมันที่พื้ทยา (ไม่ทราบวันส่งเอกสาร)

ประเทศออสเตรียขอความช่วยเหลือมายังไทยเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2538
โดยขอให้ไทยจัดหาเอกสารต่าง ๆ ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการเสียชีวิตของ นาง Mob
Srisamuth สัญชาติไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการตรวจทางนิติเวชวิทยา ความเห็นของผู้
เชี่ยวชาญและภาพถ่ายของศพนาง Moh ไปให้ผู้พิพากษาพิจารณาคดี นาย Kart Peter คดี
ข้อหาลักพาและฆ่าผู้อื่น (ไม่ทราบวันแจ้งผล)

ตารางที่ 5

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการ หรือข้อกฎหมาย ระยะเวลา
ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2537 ถึง เมษายน 2539

ประเภทของการให้ ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิ สัญญากับไทย	1	4 วัน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่มีสนธิ สัญญากับไทย			ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

จากตารางที่ 5 เปรียบเทียบคำร้องขอความช่วยเหลือที่ไทยได้ให้กับประเทศ
สหรัฐอเมริกา ในเรื่องหรือข้อกฎหมาย มีดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกาขอความเห็นมายังไทยในข้อกฎหมายเกี่ยวกับสถานะ
ของนายทอง คิริปริชาพงษ์ หรือ ป.เบ็ด เพื่อให้อัยการสหรัฐอเมริกา ใช้เป็นข้อมูลประกอบการ
พิจารณาให้ประกันตัวของศาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งไทยได้แจ้งผลไปเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2539

ตารางที่ 6

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการไอนตัวนักโทษระยะเวลา
ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2537 ถึงเมษายน 2539

ประเภทของการให้ ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิ สัญญากับไทย	3	ประมาณ 1 เดือน	ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่มีสนธิ สัญญากับไทย			ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

จากตารางที่ 6 เปรียบเทียบคำร้องขอให้ไทยดำเนินการไอนตัวนักโทษที่ถูก
คุมขังเพื่อไปสอบพยาน คำร้องขอของสหรัฐอเมริกากับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย

กรณีสหรัฐอเมริการ้องขอให้ไทยส่งตัวนักโทษชาย นายพรพล พูลทวี ไปเบิก
ความเป็นพยาน เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2538 ในศาลเมืองอเล็กซานเดรีย รัฐเวอร์จิเนีย ใน
ข้อหานายปีเตอร์ กับพวกลักลอบนำเอาโรอินจากไทยเข้าไปในสหรัฐอเมริกา โดยไทยแจ้งผล
การส่งตัวนายพรพล พูลทวี ไปยังสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2538

กรณีสหรัฐอเมริการ้องขอให้ส่งตัวนักโทษ สัญชาติอเมริกันจำนวน 4 นายคือ

1. นช. John Calloway
2. นช. Rodney Chambers

3. นช. Cortey Harris

4. นช. Frederich Dorton

ไปเบิกความเป็นพยานในคดีนาย Troy Watts ในข้อหาเป็นหัวหน้าองค์กรอาชญากรรมค้ายาเสพติด โดยได้ร้องขอมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2538 และกรมราชทัณฑ์ได้ส่งตัวนักโทษทั้ง 4 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2538 โดยออกเดินทางจากไทยเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2538 เวลา 06.20 น.

กรณีสหรัฐอเมริการ้องขอให้ไทยส่งตัวนักโทษชาย 2 คน คือ นาย Cortey Harris กับนาย Frederick Dorton โดยร้องขอมาเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2538 ในคดีอื่นอีกคือ คดีนาย Solomon Takle ในข้อหาเป็นหัวหน้าองค์กรอาชญากรรมค้ายาเสพติด ผู้ประสานงานกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่านักโทษทั้งสองอยู่ในระหว่างที่เบิกความเป็นพยานในคดีอื่น จึงให้สหรัฐอเมริกาสอบถามความสมัครใจนักโทษทั้งสองเอง โดยแจ้งข้อเท็จจริงและสิทธิให้นักโทษทั้งสองคนทราบด้วย

ตารางที่ 7

ตารางเปรียบเทียบคำร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการ
(การดำเนินกระบวนการอื่น ๆ ทางอาญาตามคำร้องขอ)
ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2537 ถึงเมษายน 2539

ประเภทของการให้ความช่วยเหลือ	จำนวนเรื่อง	ระยะเวลาปฏิบัติ วัน, เดือน, ปี	หมายเหตุ
สหรัฐอเมริกา มีสนธิสัญญา สัญญากับไทย	2		ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด
ประเทศที่ไม่มีสนธิ สัญญากับไทย			ข้อมูลจากสำนักงาน ต่างประเทศสำนักงาน อัยการสูงสุด

จากตารางที่ 7 เปรียบเทียบคำร้องขอให้ไทยดำเนินการ กระบวนการอื่น ๆ ทางอาญาตามคำร้องขอ ที่ประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือกับสหรัฐอเมริกา กับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย

กรณีประเทศสหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือจากไทย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2538 โดยขอให้ไทยจับกุมชั่วคราวบุคคลจำนวน 6 คน ตามคำร้องขอที่ 244 มี

1. นายสุเมธ หรือสุเมฆ วุฒิเดชเกรียงไกร
2. นายสมบุณ หรือสมบุรณ์ แสนสุข
3. นายชาญชัย รอดริน

4. นางสนิสา อิติประเสริฐ

คำร้องขอที่ 179 และ 205 ขอให้จับกุมตัว

1. นายพงษ์ เกตุศิริ

2. นายบุญเทียน สกลวัฒนาชัย

กรณีที่สหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือต่อไทยมีนับแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2537 ถึงเดือนเมษายน 2539 มีจำนวนรวมทั้งสิ้นเท่าที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มี 11 ราย และประเทศไทยให้ความช่วยเหลือทุกราย

หมายเหตุ ข้อมูลที่จัดเก็บยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากได้จัดเก็บได้เฉพาะที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดเก็บไว้เพียงสิ้นสุดเดือนเมษายน 2539 ส่วนที่เหลือถึงธันวาคม 2539 ไม่สามารถรวบรวมได้เนื่องจาก ย้ายที่ทำงานสำนักงานต่างประเทศมาอยู่ที่สำนักงานอัยการสูงสุด ถนนรัชดาภิเษก เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในส่วนของข้อมูลใหม่ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุดยังไม่ได้จัดเก็บรวบรวมไว้ (การจัดเก็บข้อมูลสิ้นสุดเพียงวันที่ 30 เมษายน 2539) ทั้งนี้การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเท่าที่จะทำได้ โดยจะต้องขอความร่วมมือและได้รับความร่วมมือที่ดีของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลจะต้องถูกต้องและสมบูรณ์ จึงจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์วิจัยเปรียบเทียบที่สมบูรณ์ได้ ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงไม่อาจเปรียบเทียบได้ทั้งหมด ทั้งนี้ด้วยเหตุที่ความร่วมมือดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่ อีกทั้งการจัดเก็บข้อมูลที่ค่อนข้างจะไม่สมบูรณ์ จึงสามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้เพียงเท่านี้

จากตารางที่ 1-7¹⁰ จะเห็นได้ว่าทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับที่ประเทศไทยให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้ทำสนธิ

¹⁰ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด ถนนรัชดาภิเษก, กรุงเทพฯ.

สัญญาต่อกัน ซึ่งความสะดวกรวดเร็วก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

3. ความร่วมมือทางอาญาทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ประสิทธิภาพหมายถึงความสำเร็จของงานโดยดูได้จากงานที่ทำว่างานใดจะมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาเปรียบเทียบโดยอาศัยจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวพันก่อให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งหากเป็นเรื่องของการผลิตสิ่งของ ประสิทธิภาพของการผลิตก็ดูได้จากปริมาณงานที่สำเร็จในแต่ละหน่วยนำมาเปรียบเทียบว่าผลผลิตที่ได้ออกมาแต่ละหน่วยใช้เวลาในการผลิตมากน้อยเพียงใด คุณภาพของสินค้าที่ออกมาเป็นอย่างไร หรืออาจจะวัดจากจำนวนผลผลิตรวมต่อชั่วโมงหรือต่อวัน หรือต่อปี เช่นการผลิตข้าวในแต่ละปีว่ามีผลผลิตต่อไร่ได้จำนวนกี่ถังหรือกี่เกวียน และนำมาเปรียบเทียบกับแห่งอื่น ๆ ซึ่งประสิทธิภาพในแต่ละอย่างที่จะวัดหรือคำนวณออกมาได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างที่ไม่เหมือนกัน และบางครั้งประสิทธิภาพไม่สามารถวัดหรือเปรียบเทียบออกมาเป็นหน่วยได้ต้องดูจากความสำเร็จหรือผลของงานเป็นหลัก เช่น ประสิทธิภาพหรือความสามารถของนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ รวมทั้งนักกฎหมายหรือในเรื่องของกฎหมาย

โดยเฉพาะในเรื่องของกฎหมายไม่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนในแต่ละเรื่องว่าเรื่องใดมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องใด ทั้งนี้เนื่องจากข้อเท็จจริงในแต่ละคดีมีกรณีที่แตกต่างกันระยะเวลาที่ใช้ก็ไม่เท่ากันจึงไม่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้เช่นเดียวกันกับการศึกษาประสิทธิภาพของการผลิต

ดังนั้น ประสิทธิภาพในด้านของกฎหมายก็ดูได้จากความสำเร็จทางคดีว่าคดีในเรื่องใดมีความง่ายอย่างไร ใช้เวลาเท่าใด ซึ่งหากเรื่องใดที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากใช้เวลาอันรวดเร็วก็คือว่าเรื่องนั้นประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็วถือว่ามีประสิทธิภาพ ดังเช่นที่กำลังจะศึกษาตัวประสิทธิภาพของความร่วมมือในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศว่า เมื่อเกิดความร่วมมือกันแล้วทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศอย่างไร

จากการที่ได้ศึกษามาในบทที่ 2 ในเรื่องของความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันทางอาญา เนื่องมาจากปัจจัยหลักที่สำคัญก็คือในเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีของรัฐแต่ละรัฐ ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศยังยึดถือหลักอาณาเขตเป็นหลักสำคัญ โดยไม่ยอมรับว่าอาจจะขยายอำนาจรัฐในการบังคับใช้กฎหมายออกไปได้กว้างขวางเท่ากับอำนาจรัฐในการออกกฎหมาย

ดังนั้นในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ รัฐทุกรัฐจึงมีข้อจำกัดอยู่มาก ข้อจำกัดเหล่านี้เองที่ทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องมาจากการรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดีรวมทั้งการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องดำเนินคดีทางอาญา เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดไม่ได้จึงทำให้ดูเหมือนว่ากฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ แต่ตามหลักกฎหมายการที่ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการฟ้องคดีอาญาได้ ก็เนื่องจากปัญหาในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ ซึ่งมีอำนาจอยู่เพียงภายในอาณาเขตแดนรัฐตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งที่ไม่สามารถขยายออกไปได้กว้างขวาง เช่นเดียวกับการที่รัฐมีอำนาจในการออกกฎหมายตามที่ได้ศึกษามาแล้ว

การดำเนินคดีทุกเรื่องหลักการที่สำคัญที่จะต้องนำมาใช้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายก็คือการรวบรวมพยานหลักฐานทางคดีที่สำคัญให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ ไม่ว่าจะได้มาโดยการสืบสวน การสอบสวน การสืบพยาน โดยการค้นและยึด โดยการส่งเอกสารเช่นหมายค้นหมายเรียก หรือหมายอาญาอื่น ๆ การสอบปากคำพยาน การรวบรวมเอกสารบันทึกและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสืบพยานในชั้นศาล เพื่อให้ได้พยานหลักฐานที่สำคัญทางคดี นำมาฟ้องร้องผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เป็นผลสำเร็จ เมื่อสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เป็นผลสำเร็จ การที่จะดูว่าเรื่องใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็จะต้องนำมาเปรียบเทียบเรื่องที่มีลักษณะอย่างเดียวกันว่าเรื่องใดใช้เวลาสั้นกว่ากัน ถ้าเรื่องที่ประสบความสำเร็จใช้เวลาอันรวดเร็วก็ถือว่าการดำเนินคดีอาญาในเรื่องนั้นมีประสิทธิภาพ โดยวัดจากระยะเวลาและความสำเร็จของงานรวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

แต่ในเรื่องของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาที่กำลังศึกษาอยู่นี้มีความร่วมมือกัน 8 ประเภท รวมทั้งความร่วมมือกันตามที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ทางอาญา ที่มีขั้นตอนการปฏิบัติตามที่ปรากฏในสนธิสัญญา สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับ การที่ประเทศไทยไม่ได้ทำสนธิสัญญาในเรื่องความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญากับประเทศใด โดยมีกฎหมายคือพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ซึ่ง ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญทำให้ประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ความสะดวกรวดเร็วทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแตกต่างจากความร่วมมือ ทางอาญาระหว่างไทยกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย เพื่อชี้ให้เห็นว่าความร่วมมือระหว่าง ไทยกับสหรัฐอเมริกา และระหว่างไทยกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยที่แตกต่างกัน แสดงให้ เห็นถึงว่าหากมีสนธิสัญญาระหว่างกันแล้วทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพมาก กว่าความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

จากที่ได้ศึกษามาจะเห็นว่าความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญามีขอบเขตความหมาย ของความร่วมมือทางอาญาที่กว้างขวางครอบคลุมการกระทำความผิดในเรื่องเกี่ยวกับทางอาญา ทุกเรื่อง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน จึงเป็นไปอย่างกว้างขวางก่อให้เกิดความสำเร็จทำ ให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม ดังนี้

(1) ในเรื่องของความร่วมมือ การที่ประเทศต่าง ๆ มีการติดต่อสัมพันธ์กันในด้าน ต่าง ๆ ก่อให้เกิดความร่วมมือกัน การร่วมมือกันไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะรูปแบบใดช่องทางใด ก็นับว่าเป็นประโยชน์ในการที่จะให้ความช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้ตกลงกันในการที่ จะให้ความร่วมมือต่อกัน ความร่วมมือกันไม่ว่าจะเป็นแบบทางการหรือไม่เป็นทางการก็เป็น ประโยชน์ ถ้าหากไม่มีความร่วมมือต่อกันแล้วการติดต่อสัมพันธ์กันไม่ว่าในเรื่องใดต้องไม่ประสบ ผลสำเร็จ

ดังนั้น ความร่วมมือกันในทางอาญาจึงเป็นเรื่องของการให้ความร่วมมือกันเกี่ยวกับเรื่องทางอาญาทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสืบสวนสอบสวน การพิจารณาคดี การดำเนินการทั้งหลายอันที่เกี่ยวกับเรื่องทางอาญา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะการปราบปรามอาชญากรรมตามที่ได้ศึกษามาแต่แรกแล้วว่าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความหลากหลายและรุนแรง มีรูปแบบของการกระทำความผิดหลายรูปแบบ การกระทำความผิดเกิดขึ้นในหลายประเทศ มีผู้ร่วมกระทำความผิดเกินกว่าหนึ่งคน บางครั้งผู้กระทำความผิดรวมตัวกันเป็นองค์กร จึงทำให้การหลบหนีการจับกุมรวมทั้งการทำลายพยานหลักฐานเป็นไปอย่างรวดเร็ว และง่ายตาย และเนื่องจากมีผู้กระทำความผิดหลายคนเหตุเกิดคาบเกี่ยวกันในหลายรัฐทำให้การจับกุมรวมทั้งการรวบรวมพยานหลักฐานเป็นไปโดยยากลำบาก ซึ่งจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกัน เพื่อให้การจับกุมเป็นไปอย่างรวดเร็วสามารถรวบรวมพยานหลักฐานสำคัญแห่งคดี นำมาฟ้องร้องนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ หากไม่มีความร่วมมือกันแล้วการที่จะฟ้องร้องหรือการจับกุมตัวผู้กระทำความผิด อีกทั้งการรวบรวมพยานหลักฐานไม่สามารถกระทำได้ตามที่ได้ศึกษามาแล้ว

ดังนั้นการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเรื่องทางอาญา จึงเป็นประโยชน์ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

(2) ในเรื่องสนธิสัญญา ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ ในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ก. จะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของการทำสนธิสัญญาที่ได้กล่าวไว้ว่า "จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาอย่างมีประสิทธิภาพ" ซึ่งก็หมายความว่าต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือกันทางอาญา ในทุกเรื่องไม่ว่าจะโดยวิธีการใดก็ตาม เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพหมายความว่าเกิดผลดีในการปราบปรามนั่นก็คือ สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดและนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ข. ส่วนในเรื่องขอบข่ายของสนธิสัญญานี้ก็มีขอบข่ายของความร่วมมือกันเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าในสนธิสัญญาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องทางอาญา โดยเฉพาะสนธิสัญญามาตรฐาน (Model Treaty) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งขององค์การสหประชาชาติมีขอบเขตของความร่วมมือน้อยกว่าโดยเฉพาะจะไม่ให้ความร่วมมือในการจับกุมตัวเพื่อส่งข้ามแดน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากทั้งนี้เนื่องจากหากปล่อยเวลาให้เนิ่นนานไป ผู้กระทำความผิดสามารถหลบหนีไปได้รวมทั้งอาจมีการทำลายพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้

ความร่วมมือระหว่างประเทศตามที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จึงมีขอบข่ายของความร่วมมือที่ครอบคลุมกว้างขวางไปทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางอาญารวมทั้งวิธีการให้ความช่วยเหลือไม่ได้กำหนดไว้เฉพาะสามารถให้ความร่วมมือโดยจะใช้วิธีการใดหรือเรียกอย่างใดก็ได้เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมล้นมือเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม

ค. สนธิสัญญาฉบับนี้ยกเว้นหลัก Double Criminality โดยกำหนดไว้ในข้อ 1.3 ของสนธิสัญญานี้ การยกเว้นหลักเรื่องการกระทำความผิดที่จะร่วมมือกันได้จะต้องเป็นการกระทำที่กฎหมายทั้งสองรัฐกำหนดว่าเป็นความผิด การยกเลิกหลักดังกล่าวช่วยให้เกิดความสะดวกในการร่วมมือกัน ในขณะเดียวกัน เมื่อเกิดความสะดวกที่จะร่วมมือกันได้แล้วจะทำให้การปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศได้ ทำให้มีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมสามารถนำอาชญากรรมมาลงโทษตามกฎหมายได้ ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลง

ง. สนธิสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานกลาง (Central Authority) ของทั้ง 2 รัฐ ตามสนธิสัญญาในข้อ 3 โดยเฉพาะในส่วนของประเทศไทย กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประสานงานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสังกัดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี และกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทยจึงมีความเหมาะสมเพราะดูแลรับผิดชอบ 3 หน่วยที่จะต้องปฏิบัติให้ความช่วยเหลือปฏิบัติให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอ ทำให้เกิดความเหมาะสมสะดวกรวดเร็ว สามารถติดตามจับกุมตัว รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อมาดำเนินการฟ้องร้องในการปราบปรามอาชญากรรม

จ. สนธิสัญญาฉบับนี้ยังได้กำหนดประเภทของความร่วมมือบางเรื่องที่ไม่เคยปรากฏในสนธิฉบับอื่น เช่น การเริ่มกระบวนการทางอาญาตามคำร้องขอและการริบทรัพย์สิน¹¹ ซึ่งจะช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมล้มลุกติดผล ในขณะเดียวกันก็เพิ่มมาตรการในการลงโทษที่เด็ดขาดและรุนแรง เป็นการทำให้อาชญากรเกิดความเกรงกลัว หรือทำให้ผู้ที่คิดนี้จะกระทำความผิดเกิดความยำเกรงไม่กล้ากระทำความผิด เพราะหากถูกจับได้จะต้องหมดตัว ทรัพย์สินที่ได้มาหรือใช้ในการกระทำความผิดจากถูกริบหมด จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ฉ. นอกจากนี้สนธิสัญญาฉบับนี้¹² ยังเป็นสนธิสัญญาที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามการเปลี่ยนแปลงของการประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้เป็นเพราะได้กำหนดประเภทของความช่วยเหลือไว้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมกระบวนการหรือวิธีการทางอาญาไว้ทั้งหมด¹³ ช่วยให้เกิดความสะดวกในการนำมาใช้ทำให้การร่วมมือด้านปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ประสบความสำเร็จในการปราบปราม และเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากสามารถดำเนินการฟ้องคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดได้สำเร็จ

ช. สนธิสัญญานี้¹⁴ เมื่อเปรียบเทียบกับสนธิสัญญามาตรฐาน (Model Treaty) ของสหประชาชาติในเรื่องความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาที่ได้ศึกษามาในบทก่อนจะเห็นว่าสนธิสัญญาฉบับนี้มีขอบเขตที่กว้างขวางในเรื่องการให้ความช่วยเหลือมากกว่าสนธิสัญญามาตรฐาน

¹¹ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา, ข้อ 14 และ 15

¹² สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา

¹³ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา, ข้อ 14 และ 15

¹⁴ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา

ในขณะที่เดียวกันก็มีความชัดเจน โดยเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบส่วนของสหประชาชาติไม่มีความชัดเจน รวมทั้งในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาฉบับนี้ ส่วนของสหประชาชาติไม่ได้กำหนดไว้โดยให้ประเทศภาคีตกลงกันเอง ซึ่งเป็นว่าสนธิสัญญานี้ช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและแน่นอน ช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมล้มกฏติผล เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

(3) ในเรื่องการขยายขอบข่ายของความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้

กฎหมาย

ซึ่งแต่เดิมรัฐมีอำนาจ (Jurisdiction) ในการออกกฎหมายและการบังคับใช้ กฎหมายภายในอาณาเขตแดนของรัฐเหนือผืนดินในน้ำ ใต้ดินและในอากาศ ซึ่งเป็นไปตามหลักอาณาเขตแดน (Territorial Principle) โดยรัฐมีอำนาจอธิปไตยเหนืออาณาเขตแดนรัฐและเหนือคนชาติรัฐ (Nationals) ของตน แต่มีข้อยกเว้นในเรื่องหลักอาณาเขตแดนในบางเรื่อง เช่น หลักบุคคลหรือหลักสัญชาติ (Personality หรือ Nationality Principle) โดยรัฐมีอำนาจออกตามกฎหมายให้คนชาติของคนกระทำการ หรือคนเว้นกระทำการในบางประการ เช่น การเสียภาษี และรัฐสามารถออกกฎหมายคุ้มครองคนชาติของตนว่าการกระทำใด ๆ ที่กระทำเป็นความผิดต่อคนชาติของตนย่อมจะต้องมีความผิด เช่น อาชญากรรมที่ร้ายแรง การก่อการร้าย ซึ่งการขยายขอบข่ายของการออกกฎหมายสามารถกระทำได้นอกอาณาเขตแดนของรัฐนั้น แต่ก็ได้มีการขยายความร่วมมือกันในการร่วมมือระหว่างรัฐเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายประสบความสำเร็จสามารถดำเนินการฟ้องร้องคดีอาญาและลงโทษผู้กระทำผิดได้ ดังเช่นที่กำลังศึกษาถึงสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาที่กำลังศึกษาอยู่นี้ ทำให้การดำเนินการสืบสวนสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐานและการฟ้องคดีอาญาสามารถกระทำได้ เนื่องจากการดำเนินคดีอาญาหลักการที่สำคัญที่สุดคือการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องทางคดีให้มากและสมบูรณ์ที่สุด ทำให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากการให้ความร่วมมือกันเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่กระจายอยู่ในที่ต่าง ๆ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

(4) ในเรื่องของกฎหมายของไทย

จะเห็นได้จากการเปรียบเทียบกฎหมายกับสนธิสัญญาในบทก่อน ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าสนธิสัญญา¹⁵ และกำหนดกฎหมาย¹⁶ ของไทย ก็มีการโอนอ่อนเข้าหากัน ช่วยให้ปฏิบัติตามกฎหมายในแต่ละรัฐโอนอ่อนวิธีดำเนินการเข้าหากัน (bending toward's each other) โดยการยอมรับการปฏิบัติตามวิธีการในกฎหมายของอีกประเทศหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมาย (by accepting the method of the other party) ดังเช่นพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 มาตรา 41 ที่บัญญัติว่า "บรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย" ซึ่งเมื่อกฎหมายภายในที่ใช้รองรับในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสนธิสัญญาไม่มีความแตกต่างกันอีกทั้งยังได้มีการยอมรับการปฏิบัติตามวิธีการในกฎหมายของอีกประเทศหนึ่ง ก็จะช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการที่จะร่วมมือกันในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมสัมฤทธิ์ผล คือประสบความสำเร็จสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องของความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาก็คือพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ได้กำหนดขอบเขตและข้อจำกัดในเรื่องที่จะให้ความช่วยเหลือครอบคลุมและกว้างขวางตั้งแต่ มาตรา 15 ถึง 35 โดยเฉพาะได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจใดจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และยังกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เพื่อให้เป็นการง่ายที่จะพิจารณาให้ความร่วมมือ อีกทั้งกำหนดให้ผู้ประสานงานกลางแต่เพียงผู้เดียวเป็นผู้พิจารณาคำร้องขอ ซึ่งสามารถพิจารณาได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องผ่านการกลั่นกรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามที่เคยปฏิบัติในกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความร่วมมือทางอาญาอื่น ๆ โดยผู้ประสานงานกลางมีคณะกรรมการที่ปรึกษาให้ความเห็นประกอบการ

¹⁵ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

¹⁶ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

พิจารณาและวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลาง ในกรณีที่ความเห็นของผู้ประสานงานขัดแย้งกับความเห็นของคณะกรรมการที่กฎหมายกำหนด นายกรัฐมนตรีผู้ซึ่งขาดถือว่าคดีคดี ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามมาตรา 8 วรรคท้าย ซึ่งเป็นการรวบรัดเพื่อมิให้ยืดเยื้อ อีกทั้งทำให้กฎหมายทั้งสองประเทศกลมกลืนกัน ไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะร่วมมือกัน

ประการที่สำคัญที่สุดของกฎหมายในเรื่องนี้ คือ กฎหมายได้กำหนดให้สามารถรับหรือยึดทรัพย์สินนั้นได้ซึ่งทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวขึ้น

นอกจากนี้ยังได้กำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือ และการขอความช่วยเหลือไว้ด้วยในเรื่องของมูลกรณีการให้ความช่วยเหลือตามมาตรา 9(2) แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ที่ได้บัญญัติการให้ความช่วยเหลือไว้ว่า

มาตรา 9(2) "การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
(2) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเป็นความผิดที่มีโทษฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาดต่อกันและข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้"

ตามมาตรา 9(2) ที่บัญญัติข้อความดังกล่าวได้ เพื่อชี้ให้เห็นว่าความแตกต่างแม้ประเทศไทยจะได้ออกกฎหมายในเรื่องนี้ไว้ก็ตาม แต่ประเทศไทยยังคงสงวนสิทธิในการให้ความช่วยเหลือสำหรับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย โดยยังคงยึดหลัก Double Criminality ไว้อย่างเหนียวแน่นเช่นเดิม ทั้งนี้ เนื่องจากยังคงพยายามรักษาอำนาจอธิปไตยของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายให้มากที่สุด แม้จะให้ความร่วมมือระหว่างกันก็ตามแต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดเหตุที่จะขอความช่วยเหลือได้จะต้องเป็นการกระทำความผิดที่ถือว่า เป็นความผิดทั้งรัฐที่ร้องขอความช่วยเหลือ ในขณะที่เดียวกันจะต้องเป็นเรื่องที่ถือว่าการกระทำดังกล่าว กฎหมายไทยจะต้องบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษด้วย จึงจะให้ความช่วยเหลือ

แสดงให้เห็นว่าการที่กฎหมายหลักการดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการที่จะขอความร่วมมือและการให้ความร่วมมือ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศที่จะขอความช่วยเหลือจะต้องติดต่อกับประเทศไทยก่อนว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่กฎหมายไทยบัญญัติการกระทำดังกล่าว ถือเป็นความผิดหรือไม่ ทำให้เกิดความไม่สะดวกและเสียเวลา บางครั้งอาจทำให้ผู้กระทำความผิด

มีโอกาสหลบหนีและเคลื่อนย้ายรวมทั้งทำลายหลักฐานได้ ทำให้ไม่สามารถจับกุมตัวและรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดีมาดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ทำให้ไม่สามารถปราบปรามอาชญากรรมให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ในทำนองเดียวกันกับประเทศสหรัฐอเมริกา ถ้าหากร้องขอเรื่องเดียวกันกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย ไทยก็สามารถให้ความช่วยเหลือได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายได้บัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ให้ไทยสามารถให้ความช่วยเหลือ ตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ที่ได้ยกเว้นหลักการดังกล่าวไว้ในสนธิสัญญา ข้อ 1.3 เกิดความสะดวกรวดเร็ว ทำให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดีได้อย่างรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการทางคดีอาญาประสบความสำเร็จสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ หากไม่มีการให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวก็อาจทำให้ขาดพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดี ทำให้ไม่ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ เช่น การขโมยข้อมูลข่าวสารทางระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ (Internet) ซึ่งประเทศไทยปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ ซึ่งถ้าหากประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยเกิดขอความร่วมมือมายังไทย ไทยก็ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ตามมาตรา 9(2) ทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ อาจเนื่องจากการขาดพยานหลักฐานหรือผู้กระทำความผิดหลบหนีการจับกุมมาอยู่ในไทยและประเทศนั้นได้ขอความช่วยเหลือให้ไทย แต่ไทยไม่อาจให้ความช่วยเหลือโดยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ถูกลงโทษและสามารถกระทำความผิดได้อีก ในกรณีเดียวกันถ้าสหรัฐอเมริกาขอความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวมายังไทย ไทยสามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยชอบด้วยกฎหมาย¹⁷ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้สำเร็จ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

¹⁷ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,

ขั้นตอนในการปฏิบัติตามกฎหมายทำให้สะดวกรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าตามมาตรา 10 วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติในเรื่องขั้นตอนในการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศที่มีสนธิสัญญากับไทยกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย ทำให้มองเห็นความแตกต่างในการปฏิบัติได้ชัดเจนตามกฎหมาย ซึ่งให้เห็นถึงความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งความสะดวกรวดเร็วก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินการทางคดีอาญาประสบความสำเร็จสามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้รวดเร็วและมากขึ้น ทำให้มีพยานหลักฐานเพียงพอก่อนที่ผู้กระทำความผิดจะมีโอกาสเคลื่อนย้ายเพื่อหลบซ่อนหรือทำลายพยานหลักฐานได้ทัน หรือมีเวลาเพียงพอที่จะหลบหนีการจับกุมตัวมาดำเนินคดีอาญา และถูกลงโทษตามกฎหมายได้สำเร็จ ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม โดยกฎหมายตามมาตรา 10¹⁸ ได้บัญญัติไว้ว่า

มาตรา 10 วรรคแรก บัญญัติว่า "ประเทศที่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญากับประเทศไทย หากประสงค์จะขอความช่วยเหลือตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้จากประเทศไทย ให้ทำคำร้องขอความช่วยเหลือส่งไปยังผู้ประสานงานกลาง แต่สำหรับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญาดังกล่าวกับประเทศไทย ให้ส่งคำร้องขอโดยวิถีทางการทูต"

ตามหลักกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการที่สหรัฐอเมริกาที่มีสนธิสัญญากับไทยได้ร้องขอความช่วยเหลือมายังไทยโดยผู้ประสานงานกลางของสหรัฐอเมริกาสามารถร้องขอความช่วยเหลือมายังผู้ประสานงานกลางของไทยได้โดยตรง¹⁹ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วโดยมี 4 ขั้นตอน สามารถลดขั้นตอนลงมาได้ถึง 3 ขั้นตอน ส่วนประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยจะต้อง

¹⁸ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535, มาตรา 10

¹⁹ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา,

ดำเนินการส่งคำร้องขอโดยผ่านวิถีทางการทูตปกติซึ่งมีอยู่ 7 ขั้นตอน ทำให้เกิดความไม่สะดวก และล่าช้าจากการที่ได้ศึกษามาแล้วในตอนต้น

ซึ่งความสะดวกรวดเร็วทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในประเด็นที่ว่าเกี่ยวกับการหลบหนี การจับกุมรวมทั้งการเคลื่อนย้ายและทำลายพยานหลักฐานที่มีอยู่ เพื่อให้ไม่สามารถจับกุมตัว และไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างพอเพียง เพื่อจะได้นำมาฟ้องร้องดำเนินการทาง คดีอาญาได้ ทำให้ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้ ผู้กระทำผิดจึงหลุดพ้นจากการจับกุมตัวมา ลงโทษ สามารถไปกระทำผิดได้อีกเกิดความไม่ยำเกรงต่อกระบวนการยุติธรรม โดยเชื่อว่า เมื่อกระทำความผิดเช่นนี้อีกจะไม่ถูกจับกุมตัวไปลงโทษได้ตามกฎหมาย เนื่องจากปัญหาอุปสรรค ในเรื่องความสะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร จึงทำให้การปราบปรามอาชญากรรมไม่ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ ไม่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากได้มีความร่วมมือกันโดยทำสนธิสัญญาต่อกันแล้วก็จะช่วยให้ เกิดความสะดวกและรวดเร็ว เพราะสามารถให้ขอความช่วยเหลือได้อย่างสะดวกรวดเร็วและ การให้ความช่วยเหลือก็เป็นไปได้โดยง่ายสะดวกและรวดเร็ว และการให้ความช่วยเหลือก็เป็น ไปได้โดยง่ายสะดวกและรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น ทำให้การจับกุมตัวรวมทั้งการรวบรวมพยาน หลักฐานเป็นไปได้โดยรวดเร็ว สามารถรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดีมาดำเนินการฟ้องร้อง ทางคดีอาญาได้ สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้สำเร็จ จึงเกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม อาชญากรรมระหว่างประเทศ เช่นในเรื่องการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องทางอาญา ตามคำร้องขอของสหรัฐอเมริกาตามสนธิสัญญา ข้อ 1.1 ²⁰

ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริง

กรณีประเทศสหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือจากไทย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2538 โดยขอให้ไทยจับกุมชั่วคราวบุคคลจำนวน 6 คน ตามคำร้องขอที่ 244 มี

²⁰ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกา

1. นายสุเมธ หรือสุเมธ วุฒิเดชเกรียงไกร
2. นายสมบุน หรือสมบุน แสนสุข
3. นายชาญชัย รอดริน
4. นางสุนิสา อิติประเสริฐ

คำร้องขอที่ 179 และ 205 ขอให้จับกุมตัว

1. นายพงษ์ เกตุศิริ
2. นายบุญเทียน สกลวัฒนาชัย

จะเห็นได้ว่าการที่สหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือมายังไทยตามสนธิสัญญา ข้อ 1.1 ประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยผ่านผู้ประสานงานกลางของไทยตามมาตรา 10 ซึ่งไทยได้ให้ความช่วยเหลือตามมาตรา 9(2) ได้ ทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สามารถจับกุมตัวบุคคลทั้ง 6 คน เพื่อนำตัวไปดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้สำเร็จ มิฉะนั้นแล้ว หากเป็นการให้ความร่วมมือโดยผ่านวิธีการทางทูตแล้ว เชื่อได้ว่าบุคคลทั้ง 6 คน จะต้องหลบหนีการจับกุมตัวรวมทั้งซ่อนเร้นหรือทำลายพยานหลักฐาน ทำให้ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้เพียงพอมาดำเนินการฟ้องร้องทางคดีอาญาได้สำเร็จอาจทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ถูกลงโทษได้

ดังนั้นความสะดวกรวดเร็วจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในยุคนี้อย่างยิ่งที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้การปราบปรามอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

ส่วนในเรื่องความสะดวกรวดเร็วอื่น ๆ ก็มีบัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรา 9(1) แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ที่ได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ในการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยไว้ว่า

มาตรา 9(1) "ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้ แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกัน แต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ"

หมายความว่าในคำร้องขอตามมาตรา 9(1) จะต้องปรากฏข้อความแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศนั้น ทำให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประเทศผู้ร้องขอ เนื่องจากอาจมีบางประเทศไม่ทราบว่าคำร้องขอจะต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือกับประเทศไทย เป็นการตอบแทนตามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่างตอบแทน (Reciprocity) กัน จึงไม่ได้แสดงเจตนาเช่นนั้นในคำร้องขอ ทำให้ไทยจะต้องส่งเรื่องกลับคืนไปยังประเทศผู้ร้องขอ ผ่านช่องทางการทูต ทำให้เสียเวลาเป็นอย่างมาก การขอความช่วยเหลือและการให้ความช่วยเหลืออาจจะไม่ทันการ ทำให้การดำเนินการทางคดีอาญาไม่สามารถจะทำได้หรือพยานหลักฐานอาจถูกเคลื่อนย้ายทำลายไป ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานมาฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา และลงโทษผู้กระทำความผิดไม่ได้ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการปราบปราม ความไม่สะดวกรวดเร็ว จึงทำให้เกิดอุปสรรค ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมไม่สัมฤทธิ์ผล ไม่เกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม

- แต่ในกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกากับไทยปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามกฎหมาย²¹ และสนธิสัญญา²² ในเรื่องดังกล่าวไม่มี ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการขอความช่วยเหลือ โดยมีกฎหมายรองรับให้สามารถกระทำได้ตามพันธกรณีตามสนธิสัญญา ทำให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิด เช่นตามตัวอย่างที่ยกมาได้สำเร็จ สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีทางอาญาได้และลงโทษผู้กระทำความผิดได้สำเร็จ ดังนั้นความสะดวกรวดเร็วจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

²¹ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535, มาตรา 10

²² สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา,

ข้อเท็จจริงตามคำร้องขอของสหรัฐอเมริกาที่ร้องขอต่อไทย

ในเรื่องต่าง ๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นหากได้มีการให้ความร่วมมือตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความสะดวกรวดเร็วที่เกิดจากการร้องขอความช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ ตามสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา มีดังนี้

ตามสนธิสัญญาข้อ 9 การจัดหาให้ซึ่งเอกสาร บันทึก หน่วยงานรัฐเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน ซึ่งในเรื่องนี้ตามข้อเท็จจริงมีดังนี้

กรณีที่สหรัฐอเมริกาขอความร่วมมือมายังไทย เพื่อขอให้ไทยรวบรวมพยานหลักฐานที่ประเทศไทยมีอยู่เกี่ยวกับคดีของนายโรเบิร์ต มาออร์กกับพวกรวม 3 คน ในข้อหาสมรู้ร่วมคิดและละเมิดกฎหมายฟอกเงิน โดยร้องขอมาเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2538 โดยอัยการสหรัฐอเมริกาประสงค์จะให้พยานหลักฐานดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินคดีที่สหรัฐอเมริกาในวันที่ 11 กันยายน 2538

จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่าสหรัฐอเมริกาได้ขอความช่วยเหลือมายังไทยตามสนธิสัญญา ข้อ 1.2 (ข) ซึ่งเป็นเรื่องที่ไทยสามารถให้ความช่วยเหลือสหรัฐอเมริกาได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา 12(1)²³ ได้ทันที ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสะดวกรวดเร็ว และเนื่องจากพยานหลักฐานดังกล่าวอัยการสหรัฐอเมริกาต้องการจึงยอมแสดงให้เห็นว่าพยานหลักฐานเหล่านั้นเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญสามารถนำมาใช้ในการดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้ หากไม่มีความร่วมมือกันหรือมีกัน แต่ไม่มีสนธิสัญญาต่อกันแล้วก็อาจทำให้การดำเนินคดีทางอาญาของสหรัฐอเมริกาอาจจะไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากความไม่สะดวกในการขอความช่วยเหลือที่มีปัจจัยทางกฎหมายประกอบหลายอย่างสำหรับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทยที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ประเทศไทยจึงจะสามารถให้ความร่วม

²³ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

มือช่วยเหลือได้ ซึ่งจะเป็นปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติในการร้องขอและการให้ความช่วยเหลือที่จะต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความไม่สะดวกรวดเร็วแต่อย่างใด ผิดกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีสนธิสัญญากับไทย ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ดังเช่นกรณีนี้ประเทศสหรัฐอเมริการ้องขอมายังไทยในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2538 โดยขอให้ไทยรวบรวมพยานหลักฐานส่งไปให้สหรัฐอเมริกา เพื่อที่อัยการสหรัฐอเมริกาจะได้นำไปดำเนินคดีในวันที่ 11 กันยายน 2538 ซึ่งใช้ระยะเวลาเพียงประมาณ 1 เดือนที่ไทยจะต้องให้ความช่วยเหลือไปยังสหรัฐอเมริกา ซึ่งย่อมชี้ให้เห็นถึงความสะดวกรวดเร็วที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถรวบรวมพยานหลักฐานส่งไปทันภายในวันที่ 11 กันยายน 2538 แล้ว ทำให้ให้อัยการสหรัฐอเมริกาสามารถฟ้องร้องทางคดีอาญาได้ สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้สำเร็จ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ตามสนธิสัญญา²⁴ ข้อ 9 เป็นเรื่องที่สหรัฐอเมริการ้องขอให้ไทยจัดหาและส่งเอกสารในเรื่องดังกล่าวนี้มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า

ประเทศสหรัฐอเมริการ้องขอความช่วยเหลือมายังไทย เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2539 โดยขอให้ไทยรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีของนายทนง คิริปริชาพงษ์ หรือ ป. เบ็ดส่งไปให้สหรัฐอเมริกาเพื่อนำไปดำเนินการฟ้องคดีนายทนง คิริปริชาพงษ์ ในข้อหาสมคบกันนำเข้ามาซึ่งกัญชามายังสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2530 ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516-2530 ซึ่งไทยก็ได้จัดส่งเอกสารไปให้สหรัฐอเมริกา โดยมีกฎหมาย²⁵ บัญญัติให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวได้ โดยส่งเอกสารไปเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2539

²⁴ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา,

ข้อ 9

²⁵ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการให้ความช่วยเหลือกันตามสนธิสัญญาทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วเป็นอย่างมาก สามารถรวบรวมพยานหลักฐานไปดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้สำเร็จ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม หากไม่มีความร่วมมือดังกล่าว หรือมีความร่วมมือกันแต่ไม่มีสนธิสัญญาอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติ ทำให้เกิดความไม่สะดวกและเสียเวลา อาจจะไม่ทันการฟ้องคดีอาญา ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานเป็นไปโดยล่าช้าไม่ทันกำหนดการฟ้องทางคดีอาญาทำให้ไม่สามารถจะลงโทษผู้กระทำความผิดได้

ข้อเท็จจริงตามสนธิสัญญา²⁶ ข้อ 12 ในเรื่องการโอนตัวบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อการสืบพยาน ข้อเท็จจริงมีดังนี้

สหรัฐอเมริการ้องขอให้ไทยส่งตัวนักโทษชาย นายพรพล พูลทวี ไปเบิกความเป็นพยาน เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2538 ในศาลเมืองอเล็กซานเดียร์ รัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา ในข้อหานายปิเตอร์ กับพวกลักลอบนำเอโรอินจากไทยเข้าไปในสหรัฐอเมริกา

ในเรื่องดังกล่าวประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือไปเนื่องจากเป็นการร้องขอตามสนธิสัญญาที่ไทยมีกับสหรัฐอเมริกา และในเรื่องดังกล่าวไทยสามารถให้ความช่วยเหลือสหรัฐอเมริกาได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีการปฏิบัติตามกฎหมาย²⁷ มาตรา 26 ซึ่งนายพรพล พูลทวี ได้สมัครใจที่จะเดินทางไปสืบพยานในศาลรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศไทยจึงได้แจ้งไปยังสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 ซึ่งใช้ระยะเวลา 43 วัน โดยจะเห็นว่า เมื่อมีความร่วมมือกันโดยมีสนธิสัญญาต่อกันแล้วทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยให้การรวบรวมพยานหลักฐานในการฟ้องทางคดีอาญา สามารถรวบรวมพยานหลักฐานทางคดีที่สำคัญ

²⁶ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา,

ข้อ 12

²⁷ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535,

มาตรา 26

ได้ส่งผลให้สามารถดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้ ทำให้สิ่งโทษผู้กระทำความผิดได้สำเร็จ ถ้าหากไม่มีความร่วมมือกันหรือมีความร่วมมือกันแต่ไม่มีสนธิสัญญาต่อกันแล้ว ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างมากในการที่จะรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญบางคดี เพื่อนำไปดำเนินการฟ้องทางคดีอาญาได้สำเร็จ ส่งผลให้ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายได้ ถ้าหากมีความร่วมมือโดยมีสนธิสัญญาต่อกัน เช่นไทยกับสหรัฐอเมริกาแล้วจะทำให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

กล่าวโดยสรุปในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย²⁸ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศได้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรง อีกทั้งหน่วยงานที่ปฏิบัติไว้ชัดเจนแน่นอน รวมทั้งเรื่องที่จะให้ความช่วยเหลือและขอความช่วยเหลือและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ขอบเขตของการให้ความร่วมมือรวมทั้งกฎหมายที่มีการโอนอ่อนเข้าหากัน ช่วยให้การปฏิบัติตามกฎหมายในแต่ละรัฐโอนอ่อนเข้าหากัน รวมทั้งวิธีการต่าง ๆ ค่าใช้จ่าย อีกทั้งผู้ที่ขาดในกรณีที่เกิดปัญหาในการพิจารณาคำร้องขอ ช่วยทำให้ผู้ให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งบทลงโทษในเรื่องดังกล่าวก็รุนแรงพอสมควร ในส่วนเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ซึ่งถือเป็นมาตรการสุดท้ายที่รุนแรง เพื่อมิให้ผู้ประกอบอาชญากรรมกระทำผิด คือมาตรการการริบทรัพย์สินเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม ที่อาศัยเหตุจูงใจในเรื่องทรัพย์สินเพื่อกระทำความผิดกฎหมาย

(5) ในเรื่องทางการปฏิบัติ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาตามที่ประเทศไทยทำสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา และพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาตามที่ได้ศึกษามาตั้งกล่าวแล้ว ช่วยลดขั้นตอนในการปฏิบัติทำให้สะดวกรวดเร็ว

²⁸ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา, พ.ศ. 2535

ขึ้น จากการที่ได้ศึกษาไว้ในตอนต้นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปราม อีกทั้งกำหนดองค์กรหรือหน่วยงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและรับผิดชอบเพียง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายประสานงานและฝ่ายปฏิบัติการที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ทำให้เกิดความสะดวก นอกจากนี้ยังได้ออกกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้อย่างสะดวกง่ายและรวดเร็วขึ้น และการให้ความช่วยเหลือที่นอกเหนือจากความร่วมมือ 8 ประการก็มีส่วนช่วยให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็วเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม

(6) แผนนโยบายแห่งรัฐ

โดยมีรัฐทุกรัฐย่อมมีแผนนโยบายที่เหมือนกัน คือการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ เพื่อให้ประชาชนมีความสงบสุข เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองยิ่งขึ้น ในส่วนของไทยจะเห็นได้จากกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ และรัฐบาลทุกรัฐบาลได้มีการแถลงนโยบายในด้านแผนนโยบายแห่งรัฐในเรื่องความมั่นคงไว้ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทยที่ได้บัญญัติเรื่องแผนนโยบายแห่งรัฐไว้²⁹ ชัดเจน และเมื่อรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศก็ต้องกำหนดนโยบายให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

จากเหตุผลดังกล่าวนี้เอง รัฐจึงได้ออกพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ขึ้นมาใช้ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีตามสนธิสัญญาที่ไทยทำกับสหรัฐอเมริกา โดยได้ให้เหตุผลในการออกพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ว่า

²⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534, มาตรา 61 และ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ

"โดยที่ปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมมีการกระทำร่วมกันเป็นเครือข่ายในดินแดนของหลายประเทศ และกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของแต่ละประเทศโดยลำพัง ไม่อาจป้องกันและปราบปรามได้อย่างเด็ดขาด การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวจะต้องอาศัยความความร่วมมือระหว่างประเทศ สมควรกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้" ^{๓๐}

เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องออกพระราชบัญญัติ ^{๓๑} นี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เรื่องนโยบายแห่งรัฐได้มีกำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ^{๓๒}

เมื่อเป็นนโยบายของรัฐที่เน้นมุ่งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ประเทศไทยจึงเห็นความจำเป็นว่าการประกอบอาชญากรรมปัจจุบันมีการกระทำกันเป็นเครือข่ายเป็นกระบวนการ ลำพังประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถปราบปรามอาชญากรรมได้ จึงจำเป็นที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกัน เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมประสบความสำเร็จ ในขณะเดียวกันก็ย่อมต้องการให้การปราบปรามมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและของประชาคมโลก

โดยในส่วนของไทยก็ได้ทำสนธิสัญญา ดังกล่าวกับสหรัฐอเมริกาให้การให้สัตยาบันทำให้เกิดพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติในการให้ความร่วมมือกันเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

^{๓๐} ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับที่ 109 ตอนที่ 40, ฉบับวันที่ 7 เมษายน 2535, หมายเหตุ, หน้า 38

^{๓๑} พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

^{๓๒} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2534

ดังนั้นจากการที่ได้ศึกษามาแต่ต้นทำให้ทราบว่าความร่วมมือกันปราบปรามอาชญากรรมระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาตามสนธิสัญญานี้ช่วยลดขั้นตอนในการปฏิบัติลงจากเดิม 7 ขั้นตอนเหลือ 4 ขั้นตอน ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ในขณะที่สนธิสัญญาดังกล่าวช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างสะดวกและเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งกฎหมายภายในแต่ละรัฐก็พยายามโอนอ่อนวิธีการดำเนินการเข้าหากันทำให้เกิดความสะดวก สามารถร่วมมือกันช่วยในการรวบรวมพยานหลักฐานทำให้สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้ เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมในขณะเดียวกันประเทศต่าง ๆ ก็พยายามร่วมมือกันโดยขยายขอบข่ายความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้สามารถร่วมมือกันในการดำเนินกระบวนการทางอาญาต่าง ๆ เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานทางคดีอาญาที่สำคัญ มาฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาสามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้ ทำให้อาชญากรรมลดลง เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม ส่วนในเรื่องนโยบายแห่งรัฐก็เป็นเหตุผลที่สำคัญมากที่ทำให้การทำสนธิสัญญาดังกล่าวประสบความสำเร็จ สามารถลงนามในสนธิสัญญาได้ ในขณะเดียวกันไทยก็ได้ออกกฎหมายในเรื่องดังกล่าวออกมาใช้บังคับ ทำให้การปฏิบัติตามสนธิสัญญามีกฎหมายรองรับช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะเป็นการผิดกฎหมาย และต้องเป็นผู้รับผิดชอบทำให้ความร่วมมือกันเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม

การศึกษาเรื่องความสะดวกและประสิทธิภาพในการปราบปรามเป็นเรื่องที่ยากต่อการพิสูจน์ว่าอย่างไรถึงเรียกว่ามีประสิทธิภาพ แต่ในทางทฤษฎีแล้วการกระทำใด ๆ ก็ตามหากว่ากระทำเป็นผลสำเร็จก็เรียกว่ามีประสิทธิภาพ และเช่นเดียวกับการกระทำที่ประสบความสำเร็จก็ต้องถือว่ามีประสิทธิภาพ ซึ่งหากไม่มีการร่วมมือกันระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาแล้ว การปราบปรามอาชญากรรมย่อมยากที่จะประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการตามกฎหมายในเรื่องอำนาจรัฐ ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพเช่นการรวบรวมพยานหลักฐานที่กระจัดกระจายอยู่ในรัฐต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการกระทำความผิดที่คาบเกี่ยวกันของรัฐต่าง ๆ หรือการหลบหนีการจับกุมรวมทั้งการทำลายพยานหลักฐาน โดยผู้กระทำความผิดหรือโดยธรรมชาติ เนื่องจากกาลเวลาได้ล่วงเลยไปนานหลังจากเกิดเหตุทำให้ไม่ทันร่องรอยไว้พอนำมาเป็นพยานหลักฐาน นำมาฟ้องร้องผู้กระทำผิดเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

ดังนั้นหากไม่มีความร่วมมือกันทางอาญาแล้ว ทำให้ไม่สามารถที่จะรวบรวมพยานหลักฐานรวมทั้งการจับกุมตัวผู้กระทำความผิด เพื่อนำมาฟ้องร้องคดีทางอาญา ทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ตามกฎหมาย แต่ถ้ามีความร่วมมือกันทางอาญาไม่ว่าในเรื่องใดประเภทใดก็ตาม ก็จะช่วยให้การรวบรวมพยานหลักฐานอันเป็นหลักฐานที่สำคัญทางคดีสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ผู้กระทำความผิดก็จะถูกลงโทษตามกฎหมายทำให้การร่วมมือกันในการปราบปรามอาชญากรรมไม่ว่าในเรื่องใดประเภทใด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสนธิสัญญา กฎหมายการร่วมมือกันขยายขอบข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปราม หรือแม้แต่ในเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐก็ตามที่มีส่วนช่วยให้มีการร่วมมือกันเป็นไปอย่างกว้างขวางสะดวกรวดเร็ว โดยมีกฎหมายรองรับทั้งการขยายขอบข่ายการใช้อำนาจรัฐหรือแม้แต่แนวนโยบายของรัฐก็ตาม ช่วยให้การดำเนินคดีทางอาญาเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษสำเร็จก็ถือว่ามีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ดังนั้นการเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ จึงสามารถดูได้จากความสำเร็จในการปราบปราม โดยสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดลงโทษได้ตามกฎหมายหรือไม่ หากสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ตามกฎหมายก็ย่อมถือว่าประสบความสำเร็จ ความสำเร็จจึงเป็นที่มาของการมีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

4. สนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาช่วยลดอาชญากรรมระหว่างประเทศ

การที่ประเทศไทยให้ความช่วยเหลือกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทำสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ช่วยลดอาชญากรรมระหว่างประเทศได้ เนื่องจาก

1. สนธิสัญญาดังกล่าวได้กำหนดในเรื่องการให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างครอบคลุมกว้างขวางทุกกระบวนการ ทุกขั้นตอนและไม่ได้กำหนดวิธีการให้ความร่วมมือไว้ตายตัว ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยไม่จำกัดว่าจะใช้วิธีการใด เนื่องจากข้อตกลงที่ทำไว้ว่าจะให้

ความร่วมมือกันในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และกระบวนการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับเรื่องอาญา

ซึ่งการสืบสวนสอบสวนเป็นเรื่องของการดำเนินการในเบื้องต้นก่อนมีการพิจารณาพฤติการณ์การสืบสวนสอบสวนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งรายละเอียดแห่งความผิด ส่วนการสอบสวนเป็นเรื่องของการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำมาฟ้องร้องดำเนินคดี ส่วนการฟ้องคดีก็เป็นเรื่องของการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมในชั้นศาล และกระบวนการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับเรื่องอาญา ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในระหว่างขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนการพิจารณาคดีในศาลที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่เคยปรากฏมีมาก่อนเลยก็เป็นได้ ก็สามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งในแต่ละขั้นตอนนี้ก็มีวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ กันอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถให้ความร่วมมือกันได้อย่างกว้างขวางซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีอาญาเป็นอย่างมาก สามารถรวบรวมพยานหลักฐานมาลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ทำให้ผู้กระทำความผิดถูกจับกุมตัวมาลงโทษตามกฎหมาย โดยมีมาตรการลงโทษที่รุนแรงเช่นการริบทรัพย์สิน ทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว ยั้งยั้งซึ่งใจไม่กระทำความผิด ก็จะเป็นการช่วยลดอาชญากรรมทั้งในด้านการปราบปรามอย่างมีประสิทธิภาพที่ได้ศึกษามา รวมถึงเป็นการป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีกด้วย

2. ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายของรัฐโดยการขยายการบังคับใช้กฎหมายภายในรัฐให้เกิดมีความร่วมมือกันขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปราม เมื่อได้ให้ความร่วมมือกันแล้วก็ทำให้การปราบปรามประสบความสำเร็จเกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม ทำให้ผู้กระทำความผิดถูกจับกุมตัวมาลงโทษได้เป็นการช่วยลดอาชญากรรมทางหนึ่ง

3. ในเรื่องของกฎหมาย เมื่อได้เกิดความร่วมมือกันแล้วทำให้ประเทศที่ร่วมมือกันพยายามปรับกฎหมายภายในของคนที่อาจจะมียุติการปฏิบัติที่แตกต่างกันอาจเนื่องจากระบบกฎหมายในแต่ละรัฐไม่เหมือนกัน โดยเป็นการปรับเข้าหากันโดยไม่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายเป็นเรื่องของหลักต่างตอบแทนกัน เป็นการโอนอ่อนเข้าหากันโดยยอมรับการปฏิบัติตามวิธีการในกฎหมายของอีกประเทศหนึ่ง โดยไม่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายของตน (bending toward each others by accepting the method of the other party without actually) เป็นการช่วยให้ความร่วมมือกันปราบปรามอาชญากรรมให้เกิดความสะดวก ซึ่งจะช่วยในการ

ปราบปรามอาชญากรรมให้เกิดความสะดวก ซึ่งจะช่วยในการปราบปรามอาชญากรรมได้อีกวิธีหนึ่ง เป็นการช่วยลดอาชญากรรมลง

หากไม่มีความร่วมมือกันโดยทำสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาแล้ว เพียงลำพังกระบวนการยุติธรรมในแต่ละประเทศไม่อาจยับยั้งการเกิดอาชญากรรมได้ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายภายในแต่ละรัฐมีข้อจำกัดทำให้การปราบปรามอาชญากรรมไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการสื่อสารและการคมนาคมเป็นไปอย่างทันสมัยสะดวกรวดเร็วขึ้น จึงเป็นปัจจัยเอื้ออำนวยให้มีการกระทำผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น ในขณะที่การบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดตามที่ได้ศึกษามา จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันในการปราบปรามอาชญากรรม โดยทำสนธิสัญญาต่อกัน มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติต่อกันคือมีผลผูกพันที่จะต้องให้ความช่วยเหลือกัน ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพช่วยให้อาชญากรรมลดน้อยลงอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ช่วยให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปอย่างสะดวกและเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงอีกด้วย